

Správa o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike na roky 2016 – 2020 plnených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky v roku 2017

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) na úseku prevencie kriminality uskutočňovalo a koordinovalo komunikáciu s verejnosťou a priamu preventívnu prácu. Spolupracovalo s orgánmi štátnej správy a samosprávy, s políciami iných štátov a inými subjektmi na príprave, realizácii a hodnotení preventívnych programov. V hodnotenom období plnilo MV SR priebežne 24 úloh rozdelených do 4 priorít vyplývajúcich z opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 63/2017 o rozpracovaní Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike na roky 2016 – 2020 (ďalej len „opatrenie“).

Realizácia priorít sa finančne zabezpečovala aj prostredníctvom Výzvy Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v oblasti prevencie kriminality, na základe ktorej bolo podporených 60 projektov v sume 802 150 €. Na základe Výzvy MV SR na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v oblasti prevencie kriminality bolo podporených 361 žiadateľov v celkovej sume 3 447 034 €.

Kancelária ministra vnútra na úseku prevencie kriminality, za účelom podpory aktivít subjektov v oblastiach skvalitňovania prevencie a pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi, predchádzanie extrémizmu a diváckeho násillia, ako aj prevencie a pomoci seniorom, zverejnila Výzvy č. VI. a VIII. KMV 2017 na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MV SR. Výzvy sú zverejnené na stránke <http://www.minv.sk/?vyzvy-rok-2017> a 11 schválených žiadostí v sume 95 000 € na stránke <http://www.minv.sk/?zoznam-schvalenych-ziadosti-o-poskytnutie-dotacie-v-roku-2017>.

S cieľom naplniť prioritu č. 1. – „**Znižovanie miery a závažnosti kriminality a inej protispoločenskej činnosti**“ realizovalo rôzne aktivity viacerou útvarov.

Koordinovaním činnosti koordinátorov prevencie kriminality plnil odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra (ďalej len „OPK KMV“) koordinačnú a odbornú funkciu nielen na úrovni ministerstiev, ale aj v spolupráci so zahraničím. OPK KMV sa spolu s Prezidiom Policajného zboru (ďalej len „PPZ“), Informačným centrom na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality MV SR (ďalej len „IC MV SR“) podieľal na zbere informácií o trestných činoch a štatistikách či zbere údajov pre dotazníky požadované národnými zástupcami alebo sekretariátom Európskej siete na predchádzanie trestnej činnosti (ďalej len „EUCPN“), ako aj medzinárodnými organizáciami. Národná zástupkyňa pre EUCPN sa zúčastňovala zasadnutí EUCPN, koordinovala výmenu informácií a plnenie odporúčaní EUCPN. Prostredníctvom Newsletterov EUCPN sa príslušníci Policajného zboru (ďalej len „PZ“) oboznamovali s poznatkami najlepšej praxe iných členských štátov, ktoré následne využívali pri odhaľovaní a objasňovaní páchanej trestnej a inej protispoločenskej činnosti.

OPK KMV obsahovo zabezpečil a organizačne participoval na vzdelávacom programe Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe s názvom „Trestné činy z nenávisti pre orgány presadzujúce právo“, cieľom ktorého bolo pripraviť ďalších školiteľov školenia pre príslušníkov PZ na tému trestné činy spáchané z osobitného motívu - z nenávisti.

OPK KMV pripravil a predložil na schválenie Európskej komisii návrh projektu „Medzisektorálny model prevencie a boja proti nenávisťným prejavom na sociálnych sieťach“. Jeho cieľom je zefektívniť prevenciu a boj na sociálnych sieťach cez

medzisektorovú spoluprácu štátnej správy, tretieho sektora a súkromných aktérov. Čiastkovým cieľom je vytvorenie centra excelentnosti.

Počas roka 2017 sa výrazne zvýšil aj počet mediálnych výstupov OPK KMV. Tieto výstupy zahŕňali medializáciu vo všetkých oblastiach – rozhlas, televízia, printové a internetové médiá. Zastúpenie malo OPK KMV v TV JOJ – Noviny o 12-tej a Noviny o 17-tej, tlačovej agentúre SITA, týždenníku PLUS 7 DNÍ, denníkoch PRAVDA a Nový Čas či rádiu Lumen a Slovenskom rozhlase. Médiá informovali aj o jednotlivých dotáciách z Výzvy Rady vlády SR pre prevenciu kriminality na rok 2017, najmä o kamerových bezpečnostných systémoch, občianskych hliadkach či osvetlení.

Ako aktívny člen Európskej siete pre strategickú komunikáciu za prítomnosti členov a zástupcov z Európskej komisie a Siete pre zvyšovanie povedomia o radikalizácii (RAN) prezentoval OPK KMV svoje činnosti a nástroje používané pri zvyšovaní kompetencií kritického myslenia pre cieľovú skupinu mladých ľudí a prevenciu protispoločenského konania.

Za účelom boja proti obchodovaniu s ľuďmi pokračoval OPK KMV v projekte „Do života s anjelom strážnym“, určenom pre deti z detských domovov a krízových centier, ktorý formou vzdelávacej zážitkovej hry poskytuje mladým dospelým možnosť vžiť sa do situácie, ktorá nastane, keď opustia detský domov, upozorňuje na riziká hľadania si zamestnania a obchodovania s ľuďmi. V spolupráci s občianskym združením Brániť sa oplatí Slovensko pripravil OPK KMV aj celonárodnú online kampaň v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi zameranú najmä na mládež, ktorej ústrednou postavou bol youtuber Matúš. Fiktívny príbeh inšpirovaný skutočnou udalosťou upozorňujúci na riziká práce v zahraničí sledovalo viac ako 100 000 užívateľov sociálnych sietí a bol podporený masívnou kampaňou na Facebooku.

IC MV SR pokračovalo v zvyšovaní informovanosti o problematike obchodovania s ľuďmi, rizikách v súvislosti s cestovaním za prácou a o možnej pomoci. MV SR aj počas roka 2017 financovalo prevádzkovanie Národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi – 0800 800 818, vďaka ktorej bolo verejnosti poskytnutých 752 telefonických konzultácií. IC MV SR prostredníctvom web stránky ako aj Newslettra eZvestí MV SR vydalo 27 nových tlačových správ s cieľom osloviť a informovať širokú verejnosť o obchodovaní s ľuďmi nielen v Slovenskej republike. V spolupráci s mimovládny sektorom IC MV SR zorganizovalo a lektorsky zabezpečovalo besedy o obchodovaní s ľuďmi pre viac ako 1000 študentov.

Aj v roku 2017 IC MV SR plnilo úlohy Národného spravodajcu alebo obdobného mechanizmu v súlade s čl. 19 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania. Jednou z hlavných úloh Národného spravodajcu bolo sledovanie a posudzovanie trendov obchodovania s ľuďmi. IC MV SR za týmto účelom aj v roku 2017 zastupovalo SR na platforme národných spravodajcov alebo obdobných mechanizmov Európskej únie pod záštitou Európskej komisie zastúpenej Európskou koordinátorkou pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi.

V rámci monitorovacieho mechanizmu Rady Európy v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi IC MV SR spolupracuje s výborom zmluvných strán a skupinou expertov na boj proti obchodovaniu s ľuďmi GRETA, ktorá monitoruje implementáciu Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi. Informácie z týchto stretnutí boli prezentované na zasadnutiach Expertnej skupina pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi ako aj prostredníctvom Newslettra eZvestí MV SR.

Pri príležitosti pripomenutia si Európskeho dňa boja proti obchodovaniu s ľuďmi bola v rámci rakúskeho predsedníctva OBSE rakúskou pracovnou skupinou pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi v spolupráci s Úradom OBSE a osobitného zástupcu a koordinátora pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi zorganizovaná konferencia. Konferencie sa zúčastnilo približne štyristo účastníkov z niekoľkých zúčastnených štátov OBSE, partnerov pre

spoluprácu a krajín mimo OBSE, ako aj zástupcov medzinárodných organizácií, občianskej spoločnosti, súkromného sektora, akademickej obce a médií. IC MV SR prostredníctvom svojich zástupcov aktívne participovalo v panelovej diskusii týkajúcej sa mužských obetí obchodovania s ľuďmi a prezentovalo tak pokroky v oblasti obchodovania s ľuďmi v SR.

Útvary PZ plnili priebežne 17 úloh, v rámci ktorých sa podieľali na množstve aktivít a opatrení, spolupracovali s orgánmi štátnej správy a samosprávy, školami, občianskymi združeniami, mimovládnyimi organizáciami, operatívnymi zložkami členských štátov EÚ, podnikateľským sektorom a cirkvami. Zúčastňovali sa vzdelávacích aktivít zameraných na problematiku domáceho násillia, podvodov, krádeží páchaných na senioroch, „fantómových prepráv“, či falšovania peňazí. Vykonávali intenzívnu kontrolnú činnosť zameranú na dodržiavanie pobytového režimu cudzincami a zamestnávanie cudzincov.

Hovorcovia PZ, policajní funkcionári a príslušní policajti poskytovali informácie pre masovokomunikačné prostriedky o činnosti PZ, o dosahovaných výsledkoch v objasňovaní závažnej trestnej činnosti, o zadržaní páchatel'ov závažnej trestnej činnosti na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a v zahraničí, o dopravných nehodách, ako aj o preventívnych aktivitách. PPZ zorganizovalo v uplynulom roku 32 tlačových besied, vydalo 106 tlačových správ a vybavilo 2 755 podaní novinárov a redaktorov. Polícia na informovanie verejnosti o činnosti PZ, o dosiahnutých výsledkoch ako aj o výkone preventívnej činnosti, intenzívne využívala oficiálnu facebookovú stránku Polícia Slovenskej republiky (www.facebook.com/policiaslovakia) zriadenú v apríli 2017, vďaka ktorej našla nezvestné dievča a v dvoch prípadoch poskytla pomoc osobám väzneným v byte proti ich vôli.

Sekcia kontroly a inšpekčnej služby MV SR prehlbovala medzinárodnú spoluprácu za účelom výmeny skúseností v oblasti najnovších trendov a poznatkov o vývoji represívnych a preventívnych aktivít vnútorných ochranných služieb členských štátov EÚ a iných štátov. Taktiež prijímala opatrenia vyplývajúce zo zistených nedostatkov v služobnej činnosti. Na stredných odborných školách PZ a Akadémii PZ v Bratislave (ďalej len „APZ“) vykonávala prednáškovú a lektorskú činnosť so zameraním na vyhodnocovanie trestnej činnosti policajtov s dôrazom na korupciu.

Hasičský a záchranný zbor (ďalej len „HaZZ“) prostredníctvom médií a obecných rozhlasov zverejňoval informácie a upozornenia pre verejnosť týkajúce sa eliminácie požiarov v prírodnom prostredí, v odpadovom hospodárstve, počas vykurovacieho obdobia a pri používaní zábavnej pyrotechniky; ochrany lesov a úrody počas letných mesiacov; zakladania ohňa v prírodnom prostredí; efektívnych protipožiarnych opatrení; protipožiarnej bezpečnosti v domácnostiach a v súvislosti s motorovými vozidlami.

APZ priebežne vyučovala o extrémizme, pričom do vzdelávania zapájala domácich i zahraničných specialistov. V záujme zvyšovania možností a schopností rozpoznávania, odhaľovania, objasňovania a vyšetrovania trestných činov páchaných z osobitného motívu – z nenávisti, sa zapojila do vzdelávacieho programu Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe s názvom „Trestné činy z nenávisti pre orgány presadzujúce právo“.

Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MÚ MV SR“) pokračoval v skvalitňovaní bezpečnostného systému v azylových zariadeniach, konkrétne v oblasti technických, organizačných a personálnych opatreniach v prospech zvýšenej ochrany žiadateľov o udelenie azylu.

Študenti stredných odborných škôl Policajného zboru (ďalej len „SOŠ PZ“) absolvovali prednášky zamerané na extrémizmus, divácke násillie, drogovú a farmaceutickú kriminalitu, falšovanie a pozmeňovanie cestovných a iných dokladov, obchodovanie s ľuďmi, príčiny a formy korupcie, vyhodnocovanie trestnej činnosti policajtov s dôrazom na korupciu a ďalšie témy týkajúce sa prevencie.

„**Zvyšovanie bezpečnosti miest a obcí**“, ako priorita č. 2, bolo realizované najmä zo strany PZ, a to realizáciou opatrení na úseku bezpečnosti v cestnej premávke, v obvode železničných dráh a na priecestiach i prostredníctvom pultov centralizovanej ochrany. Prevencia bola realizovaná formou dopravno-bezpečnostných a dopravno-preventívnych akcií, informovania verejnosti, ale aj hliadkovou a obchôdzkovou službou. Príslušníci PZ organizovali na regionálnej a miestnej úrovni stretnutia a besedy s občanmi na témy bezpečnostnej situácie a prevencie viktimácie. Ukážky činnosti PZ boli realizované aj na Dni polície v Prešove.

PPZ vyhlásilo 25. apríla 2017 Výzvu číslo V. Prezídia Policajného zboru 2017 na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie z rozpočtovej kapitoly MV SR. Základným cieľom výzvy bolo zvýšenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky (motorových a nemotorových) a ich povedomia pri dodržiavaní zásad a všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa cestnej premávky na území SR. V rámci tejto výzvy bolo schválených 8 žiadostí v sume 140 303 €. Výzva je zverejnená na stránke <http://www.minv.sk/?vyzvy-rok-2017> a schválené žiadosti na stránke <http://www.minv.sk/?zoznam-schvalenych-ziadosti-o-poskytnutie-dotacie-v-roku-2017>.

OPK KMV realizoval rôzne besedy, prednášky, semináre a aktivity pod názvom „bezpečná škola“ a „bezpečné mesto“, ktorých výsledkom bolo vzdelávanie v oblasti prevencie kriminality. Medzi tieto aktivity patrí náučno-preventívny projekt ZáchranáRik, v ktorom sa hlavní detskí hrdinovia stretávajú s nástrahami súčasného života. Vo forme brožúrok a DVD bol v reflexných batohoch distribuovaný do prvých ročníkov základných škôl. Na zabezpečenie uvedených preventívnych materiálov bolo použitých 127 241,26 €. Dôležitou súčasťou problematiky Bezpečnej školy bola aj komunikácia s pedagógmi – prezentácia na stretnutí Združenia základných škôl v Hornom Smokovci či účasť na konferencii k Rovesníckej mediácii na ZŠ Malacky.

V rámci plnenia priority č. 3 – „**Prevencia kriminality v rizikových skupinách**“ realizoval OPK KMV osvetové a informačné kampane zamerané na prevenciu obchodovania s ľuďmi, extrémizmu a rôznych foriem intolerancie a kriminality páchanej na senioroch: zúčastňoval sa rôznych aktivít pri príležitosti medzinárodných dní súvisiacich s dopadmi páchania trestnej činnosti, ako napr. Európsky deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi, počas ktorého pripravil osvetovú kampaň pre stovky študentov v rôznych mestách SR. Šírenie informácií o boji proti extrémizmu a boji proti obchodovaniu s ľuďmi podporoval aj počas veľtrhov práce. V roku 2017 prvýkrát udelil v prešovskom kraji „Ceny za prínos v oblasti prevencie kriminality“. Pre viac ako 3 000 študentov stredných škôl realizoval zážitkové konferencie „Nestaň sa novodobým otrokom!“ v 5 mestách Žilinského kraja. OPK KMV pokračoval v „Maratóne boja proti obchodovaniu s ľuďmi“, aj v Liptovskom Mikuláši, vďaka čomu sa takmer 600 študentov stredných škôl zúčastnilo na spomínanej zážitkovej konferencii.

OPK KMV bojoval proti extrémizmu viacerými aktivitami: v spolupráci s Múzeom holokaustu v Seredi pripravilo pre žiakov stredných škôl interaktívnu vzdelávaciu pomôcku „Múzeum holokaustu 1943“ umožňujúcu 3D prezentáciu budov pracovného a koncentračného tábora v Seredi v dobovej podobe v čase druhej svetovej vojny. Pre žiakov stredných škôl v každom krajskom meste boli určené aj multimediálne výchovné koncerty, ktoré pútavou hudobnou formou predostierali historický kontext našich dejín, vrátane 1. Slovenského štátu. MV SR finančne podporilo putovnú dokumentárnu výstavu „Obraz nepriateľa v propagande počas 2. svetovej vojny na Slovensku“, ktorá mala za cieľ ukázať stredoškôlkom nebezpečenstvo zneužitia moci na vyvolávanie nepriateľských nálad voči ostatným krajinám alebo skupinám osôb.

MÚ MV SR zvyšoval informovanosť verejnosti o problematike migrácie a azylu a pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou v SR vydal príručku o živote v SR vo viacerých jazykoch, vrátane pashtu, farsi a ruského jazyka.

V rámci rozvoja referenčného mechanizmu, IC MV SR organizačne a lektorsky realizovalo školenia. Účelom bolo prehĺbiť poznatky a budovanie kapacít v rámci problematiky obchodovania s ľuďmi, včasnej identifikácie potenciálnych obetí a rozvoja referenčného mechanizmu tak, aby sa obetiam obchodovania s ľuďmi poskytla adekvátna pomoc a uľahčilo sa odhaľovanie trestného činu obchodovania s ľuďmi. Medzi účastníkmi boli pracovníci a zamestnanci detských domovov, resocializačných, diagnostických a reedukačných centier, zamestnanci Národných inšpektorátov práce, zamestnanci Univerzitných nemocníc a zamestnanci operačných stredísk záchranných zdravotných služieb, operatívni pracovníci NJBPNM ÚHCP PPZ, ako aj preventisti PPZ.

V spolupráci s Ministerstvom obrany SR bolo prostredníctvom pracovníkov IC MV SR v roku 2017 novo vyškolených 14 nových školiteľov z radov príslušníkov ozbrojených síl a celkovo bolo preškolených 173 vysielaných na misie do zahraničia.

IC MV SR v spolupráci s lektormi Slovenskej katolíckej charity (SKCH) aj v roku 2017 uskutočnili nadväzujúce školenia pre vybraných zamestnancov rezortu MZVaEZ SR v rámci predvýjazdovej prípravy, v súvislosti s ich vysielaním a pôsobením na konzulárnych úsekoch zastupiteľských úradov SR v zahraničí.

IC MV SR sa zúčastnilo veľtrhu práce JobExpo 2017 v Nitre. V rámci prednášok boli študenti v jednoduchej reči informovaní o probléme obchodovania s ľuďmi a boli distribuované viaceré propagačné materiály s možnosťami pomoci a preventívnych rád.

PZ realizoval informačné kampane, preventívne aktivity, distribuoval informačné a osvetové letáky. Preventívne aktivity boli zamerané všeobecne na trestnoprávnu zodpovednosť, zvyšovanie právneho vedomia, prevenciu viktimácie, ale tiež majetkovú a násilnú trestnú činnosť, drogy a s nimi súvisiacu trestnú činnosť, bezpečnosť a ochranu osobných údajov pri využívaní informačno-komunikačných technológií, obchodovanie s ľuďmi a ďalšie. Zvýšená pozornosť bola venovaná seniorom, ktorým poskytovali rady smerujúce k zníženiu ich viktimácie. Hovorca oddelenia komunikácie a prevencie PPZ sa priamo podieľal na tvorbe dopravného – výchovného seriálu pre deti „STOJ! POZOR! CHOĎ!“, ktorý RTVS bude vysielat' v roku 2018. V roku 2017 bolo na úseku prevencie zaradených celkom 60 policajtov krajských a okresných riaditeľstiev PZ a PPZ.

OPK KMV a PZ sa zapojili do preventívnej kampane EUROPOL-u „Say No!“, zameranej na budovanie povedomia o sexuálnom zneužívaní detí, sexuálnom vydieraní, detskej pornografii na internete a dôležitosti bezpečného používania internetu. Prostredníctvom Facebooku zhliadlo dané video 683 000 osôb.

Ani APZ nezabudla na seniorov a v rámci druhého ročníka Univerzity tretieho veku zaradila prednášky zamerané na zvýšenie ich finančnej a ekonomickej gramotnosti.

OPK KMV spolupracoval na projekte Desatoro bezpečného seniora - stránku s desiatimi zinscenovanými príbehmi o podvodoch páchaných na senioroch. Zástupcovia OPK KMV sa zúčastňovali na prednáškach a besedách pre seniorov v rôznych slovenských mestách.

Vikariát Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR spolupracoval s komunitou Cenacolo, ktorá pomáha závislým žijúcim na ulici. Podieľali sa aj na vytvorení štatútov, ambulancie prvého kontaktu, sociálnych a pastoračných aktivítach pre komunitu nepočujúcich.

Sekcia krízového riadenia MV SR v rámci preventívno-výchovnej činnosti organizovala Súťaž mladých záchranárov civilnej ochrany, Majstrovstvá mladých záchranárov civilnej ochrany, výtvarné súťaže a Národný a Európsky deň 112.

Duchovní Úradu ekumenickej pastoračnej služby MV SR prispievali k efektívnejšiemu a profesionálnejšiemu zvládaniu komunikácie s pozostalými obetí trestných činov, prednášali o kriminalite páchanej na senioroch v seniorských zariadeniach a na cirkevných podujatiach a realizovali školenia pre mládež zamerané na prevenciu drogových závislostí, náboženského extrémizmu, šikany a kyberšikany.

Pedagogickí zamestnanci SOŠ PZ Bratislava prednášali deťom a mládeži na témy bezpečnosť cestnej premávky, dopravná nehodovosť, trestná činnosť páchaná mládežou a na mládeži, drogová trestná činnosť, šikana, predvádzali ukážky policajných zákrokov a prostriedkov. Študenti SOŠ PZ Pezinok realizovali preventívno-propagačné akcie pre študentov stredných škôl, žiakov základných a materských škôl na témy bezpečnosť na ceste, ochrana majetku a osôb. Pedagogickí zamestnanci spolu so študentmi SOŠ PZ Košice realizovali preventívne aktivity v oblasti sociálnej prevencie kriminality: „PROKOP“ (preventívno – komunikačné modelové cvičenie pre žiakov II. stupňa základných škôl a študentov stredných škôl); „Deň v policajnej škole“; „Zažil som dopravnú nehodu“; „Zajtra dostanem občiansky preukaz/identifikačnú kartu“; „Násilie v rodinách“; „V triede nie je všetko v poriadku“; „Vykradli nás, čo robiť?“ a „Predvídavy senior“.

Na SOŠ PZ Bratislava bol spustený projekt „Zlepšenie pripravenosti Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi“, ktorý prispeje k zlepšeniu základnej odbornej prípravy príslušníkov PZ.

Na základe stretnutia skupiny Tvorcov politik pre oblasť prevencie (Network of prevent policy makers) bola v spolupráci s OPK KMV zabezpečená účasť zástupcu úradu Splnomocnenca vlády pre implementáciu Schengenského acquis na predstavení manuálu pre prácu s navrátilcami, ktorého sprievodnou témou bola problematika súvisiacej migrácie pri navracaní občanov EÚ z konfliktných zón alebo území, ktoré sú kontrolované teroristickými organizáciami.

Pre skvalitnenie výkonu činností na úseku prevencie kriminality v podmienkach PZ bola zjednotená štruktúra oddelení komunikácie a prevencie krajských riaditeľstiev PZ, realizovaná v rámci procesu zjednocovania organizačných štruktúr a jednotnej typizácie funkcií. Na vybraných obvodných oddeleniach PZ vo východoslovenskom regióne sa presystemizovali určené policajné funkcie referentov na funkcie starších referentov pre prácu v komunitách, v prospech skvalitnenia terénnej policajnej práce v lokalitách s marginalizovanými skupinami obyvateľstva. Na základe analýzy vývoja trestnej činnosti na úseku extrémizmu, diváckeho násillia a s nimi spojenej protispoločenskej činnosti sa zriadili 3. operatívne oddelenia na odboroch kriminálnej polície krajských riaditeľstiev PZ. Tieto odbory boli pre zvýšený nápad trestnej činnosti priebežne posilňované policajnými miestami v záujme zníženia zaťaženia vyšetrovateľov.

Priorita č. 4 sa zameriava na **pomoc obetiam trestných činov**.

MV SR v roku 2017 začalo prostredníctvom OPK KMV realizáciu národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ s celkovým rozpočtom vo výške 4 124 384 €, pričom v roku 2017 sa použilo 69 190,92 €. Vytvorené kontaktné body budú pre ľudí zabezpečovať špecializované poradenstvo, právnu pomoc či sociálne, psychologické a ekonomické poradenstvo v závislosti od identifikovaných potrieb obetí a potenciálnych obetí. Cieľom projektu je zároveň zvýšenie počtu subjektov, ktoré sa venujú prevencii kriminality. V rámci projektu budú prebiehať aktivity zamerané na vzdelávanie rôznych cieľových skupín, od občanov po zamestnancov verejnej správy. Realizovať sa budú aj preventívne aktivity zamerané v pilotnej fáze projektu najmä na seniorov.

V súvislosti s plnením úloh z Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2015 až 2018 bola aj v roku 2017 pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi zabezpečená

prostredníctvom Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi. Pre rok 2017 bolo na problematiku obchodovania s ľuďmi túto použitých 232 289,20 €. Táto suma zahŕňala náklady poskytnuté na dobrovoľné návraty obetí obchodovania s ľuďmi, starostlivosť o obeť obchodovania s ľuďmi, ako aj na prevádzkovanie Národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi a školenia. Zabezpečovanie služieb pre obeť OSI zaradené do programu a program asistovaných dobrovoľných návratov obetí obchodovania s ľuďmi boli realizované prostredníctvom mimovládnych organizácií na základe zmlúv o poskytnutí služieb uzatvorených s MV SR, ktoré vzišli z verejného obstarávania. Súčasťou služieb v zmysle vyššie uvedených zmlúv je aj identifikácia obetí, a to najmä medzi cudzincami v záchytných, pobytových a detenčných táboroch prostredníctvom rozhovorov a konzultácií medzi potenciálnymi obeťami, identifikovaním osoby ako obeť a ponúknutie pomoci a spolupráce prostredníctvom zaradenia do programu, ako aj osveta pre mladých a iné potenciálne obeť prostredníctvom webovej stránky, médií a periodík, prostredníctvom preventívnych besied a iných informačných, osvetových a školiacich aktivít.

Pracovníci APZ v rámci projektu Koordinačno-metodického centra pre rodovo podmienené násilie spracovali vedecko-odbornú publikáciu „Mapovanie postupov a postojov vyšetrovateľov Policajného zboru v prípadoch násilia páchaného na ženách“, ktorú v roku 2017 vydal Inštitút pre výskum práce a rodiny. Uvedená publikácia obsahuje okrem výsledkov z výskumu aj špecifické odborné informácie, ktorých účelom je oboznámiť širšiu odbornú verejnosť o postupoch vyšetrovateľov pri realizácii jednotlivých neodkladných úkonoch súvisiacich s vyšetrovaním uvedenej trestnej činnosti.

PZ distribuoval pri realizácii preventívnych aktivít najmenej 154 500 propagačných materiálov osvetovo-informačného charakteru, ako sú letáky, plagáty, pracovné listy a pracovné zošity.

Policajní duchovní poskytovali krízovú intervenciu a posttraumatickú – intervenčnú starostlivosť, napomáhali pri odbúravaní stresu a traumy spojených s výkonom služby.

HaZZ vykonával protipožiarne kontroly u 8 778 právnických a fyzických osôb, zvyšoval odbornú úroveň právnických a fyzických osôb a posudzoval projektové dokumentácie stavieb. V rámci spolupráce s mimovládnyimi organizáciami, školami a samosprávou vykonávali jednotlivé zložky HaZZ cieľavedomé, plánovité a komplexné pôsobenie na zamedzenie príčin a podmienok, ktoré vyvolávajú požiare či iné mimoriadne udalosti. Do preventívno-výchovných aktivít sa zapojili stovky detí z materských škôl, letných táborov a žiakov zo základných a stredných škôl. HaZZ každoročne organizuje „Deň otvorených dverí“ na hasičských staniciach po celej SR a „Deň hasičov“. HaZZ v školách a letných táboroch zvyšoval povedomie v oblasti ochrany pred požiarimi, stúpajúcej kriminality, podpaľáčstva, používania zábavnej pyrotechniky, zakladania ohňov v prírode atď.

Okresné úrady v sídlach krajov prostredníctvom krajských koordinátorov pre prevenciu kriminality spolupracovali s ďalšími inštitúciami a organizáciami, ktoré sa zaoberajú prevenciou kriminality. Aktuálny stav plnenia jednotlivých úloh MV SR je uvedený v prílohách.

Zo štatistiky kriminality uvedenej v prílohe č. 1 (Príloha č. 1 Ministerstvo vnútra SR - štatistika kriminality) vyplýva, že nápad trestnej činnosti v roku 2017 bol 66 215 skutkov, čo je o 3 420 menej ako v roku 2016. Medziročne klesla násilná trestná činnosť zo 6 382 skutkov na 6 132. V rámci násilnej trestnej činnosti však došlo k nárastu vražd zo 60 na 80 a k nárastu znásilnení z 82 skutkov na 96. V rámci majetkovej trestnej činnosti došlo k nárastu krádeží vlámaním do bytov z 1 213 skutkov na 1 230. Znížila sa celková majetková trestná činnosť, z 27 440 skutkov na 25 154, rovnako aj ekonomická trestná činnosť – zo 14 895 skutkov na 14

460. Nárast bol zaznamenaný aj pri trestných činoch týkajúcich sa daní a poistného – z 5 585 skutkov na 5 734.

Vzhľadom na vyššie uvedené štatistiky budú vecne príslušné útvary MV SR v nasledujúcom období efektívne a adresne plánovať a zameriavať svoje aktivity na oblasti, v ktorých bol zaznamenaný nárast nápadu trestnej činnosti.